

قانون و مقررات صادرات و واردات در ایران

ماده: ۱:

مقررات صادرات و واردات کالا و انجام خدمات مربوطه نسبت به کلیه صادرکنندگان، واردکنندگان و نیز آنهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است بموجب این قانون تعیین و کلیه قوانین مغایر با آن لغو می گردد

ماده: ۲:

کالاهای صادراتی و وارداتی به سه گروه زیر تقسیم میشوند

تبصره:

دولت میتواند بنا به مقتضیات و شرایط خاص زمانی با رعایت قوانین صادرات و واردات مربوطه صدور یا ورود

بعضی از کالاها را ممنوع نماید

تبصره:

نوع و مشخصات کالاهای هر یک از موارد سه گانه فوق الذکر بر اساس آئین نامهای که توسط وزارت بازرگانی تهیه و میرسد، معین خواهد شد به تصویب هیأت وزیران

ماده: ۳:

است که توسط اتاق بازرگانی و مبادرت به امر صادرات و واردات کالا بصورت تجاری مستلزم داشتن کارت بازرگانی صنایع و معادن ایران صادر و به تأیید وزارت صمت میرسد

تبصره:

ملاک تجاری بودن کالا و نیز نحوه صدور، تمدید و ابطال کارت بازرگانی مطابق آئین نامه اجرائی خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران میرسد

تبصره:

مرجع رسیدگی و اظهار نظر قطعی هنگام بروز اختلاف بین متقاضی کارت و اتاق، وزارت بازرگانی میباشد

تبصره:

شرکتهای تعاونی مرزنشین، ملوانان، پيله وران و کارگران ایرانی مقیم خارج از کشور دارای کارنامه شغلی از وزارت کار و امور اجتماعی (مجاز) از داشتن کارت بازرگانی معاف میباشند

ماده: ۴

وزارت صمت موظف است تغییرات کلی آئین نامه اجرایی قانون صادرات و واردات و جداول ضمیمه را قبل از پایان هر سال، برای سال بعد و تغییرات موردی آنها را طی سال، پس از نظرخواهی از دستگاههای ذیربط و اتاق ضمن منظور نمودن حقوق مکتسب تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران جهت اطلاع عموم منتشر نماید
تبصره:

کلیه بخشنامهها و دستورالعملهای مربوط به صدور و ورود کالا منحصراً از طریق وزارت صمت به سازمانهای اجرایی ذیربط اعلام می گردد

ماده: ۵

کلیه وزارتخانههای تولیدی موظفند همه ساله پیشنهادات خود را در خصوص شرایط صدور و ورود کالاهای مشابه تولید داخلی با توجه به نیازهای داخلی و مقتضیات کشور برای سال آینده حداکثر تا پانزدهم بهمن ماه همان سال به وزارت بازرگانی اعلام نمایند
تبصره:

سایر دستگاههای ذیربط و اتاق می توانند پیشنهادات خود را نسبت به ارقام مربوطه با توجه به نیازهای داخلی و مقتضیات کشور تا تاریخ پانزدهم بهمن ماه به وزارت صمت ارائه نمایند

ماده: ۶

اولویت حمل کلیه کالاهای وارداتی کشور با وسایل نقلیه ایرانی است، دستورالعمل مربوط به استفاده از وسایل نقلیه خارجی اعم از دریائی، هوائی، جاده ای و راه آهن را شورای عالی هماهنگی ترابری کشور بر اساس آئیننامه مصوب هیأت وزیران تهیه مینماید
ماده: ۷

دولت موظف است اماکن خاصی را برای نگهداری امانی کالاهای مورد نیاز جهت تعمیر و تجهیز ناوگانهای تجاری دریائی و هوائی کشور اختصاص دهد
تبصره:

ترانزیت کالاهای موضوع این ماده از یک مبداء به مبادی دیگر، با رعایت مقررات مربوط به ترانزیت مجاز میباشد

تبصره:

اینگونه کالاها از شمول پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی و هر گونه عوارض معاف میباشند

تبصره :

آن قسمت از نیازمندیهای ناوگانهای یاد شده که از داخل کشور قابل تأمین باشد، از هر گونه تعهد و اخذ مجوزهای صادراتی معاف می باشد

ماده : ۸

واردکنندگان کالاهای مختلف اعم از دولتی و غیر دولتی جهت اخذ مجوز ورود و ثبت سفارش باید منحصراً به وزارت صمت مراجعه نمایند

تبصره :

موافقت با ورود کالا، مجوز ترخیص نیز تلقی شده و نیازی به اخذ مجوز جداگانه نیست

تبصره :

خانوارهای مرزنشین یا شرکتهای تعاونی آنها، ملوانان، پبله وران و کارکنان شناورها که اقدام به ورود کالا جهت مصرف شخصی خود می نمایند از موضوع این ماده مستثنی میباشند

ماده : ۹

از گمرک بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و گمرک ایران موظفند آمار ثبت سفارش گشایش شده و ترخیص کالا را حداکثر هر سه ماه یکبار به وزارت صمت و سایر ارگانهای ذیربط و اتاق ارسال دارند

ماده : ۱۰

دولت موظف است در آئین نامه اجرائی قانون صادرات و واردات نکات ذیل را در خصوص مبادلات مرزی مشخص نماید:

۱. نقاط یا اعماقی از حاشیههای مرزی که ساکنین آنها مجاز به مبادلات مرزی هستند
۲. نوع و مقدار کالاهای قابل صدور و ورود توسط خانوارهای مرزنشین یا شرکتهای تعاونی آنها، کارگران ایرانی شاغل مجاز در خارج، پبله وران مرزنشین، ملوانان و کارکنان شناورهایی که بین سواحل جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها در تردد هستند

۳. شرایطی که اشخاص و گروههای یاد شده باید داشته باشند

۴. شرایط صدور و ورود کالا و انجام تعهدات

تبصره : ۱

کالاهای قابل ورود که خانوارهای مرزنشین یا شرکتهای تعاونی آنان و کارکنان شناورها برای مصارف شخصی خود، وارد کشور می نمایند با تصویب هیأت وزیران در مورد ارزاق عمومی از پرداخت سی درصد (%) ۳۰ تا حداکثر معادل صد درصد (%) ۱۰۰ حقوق گمرکی و سودبازرگانی متعلقه و در مورد لوازم خانگی از پرداخت حداکثر تا معادل پنجاه درصد (%) ۵۰ حقوق گمرکی و سودبازرگانی متعلقه معاف میباشند
تبصره :

کارگران و ایرانیان شاغل مجاز در خارج از کشور می توانند ماشین آلات صنعتی، ابزار و مواد اولیه مورد نیاز کشور را با رعایت میزان و با استفاده از معافیت درصدی از سودبازرگانی که متفقاً توسط وزارت بازرگانی، وزارت کار و امور اجتماعی و وزارتخانه های صنعتی ذیربط تعیین و به تصویب هیأت وزیران میرسد، وارد نمایند
ماده : ۱۱

به دولت اختیار داده میشود در هر یک از مناطق مرزی که ایجاد بازارچه مرزی را مفید تشخیص میدهد با رعایت اولویت نظیر استعداد محلی، ضرورت اشتغال و توسعه روابط تجاری با کشور همسایه نسبت به ایجاد آن اقدام نماید
ماده : ۱۳

کلیه کالاهای صادراتی کشور (به استثنای نفت خام و فرآورده های پائین دستی آن که تابع مقررات خاص خود است) از هر گونه تعهد یا پیمان ارزی معاف می باشند
ماده : ۱۴

(منسوخه) ۲۲/۰۸/۱۳۹۰ مابهاالتفاوت اخذ شده توسط سازمان حمایت مصرفکنندگان و تولیدکنندگان و کلیه وجوه دریافتی گمرک، به استثنای آن چه جنبه هزینه کارمزد دارد، در رابطه با کالاها، مواد، اجزا و قطعات خارجی مورد مصرف در ساخت، تکمیل، آمادهسازی و بستهبندی کالاهای صادراتی بر اساس دستورالعملی که در آییننامه مشخص میشود، به صادرکننده مسترد میگردد
تبصره : ۱

در صورتی که اختلاف بین صادرکننده و گمرک وجود داشته باشد، موضوع در کمیسیونی مرکب از نمایندگان وزارت بازرگانی، اتاق، وزارتخانه ذیربط، گمرک ایران و مرکز توسعه صادرات مطرح و تصمیم نهایی اتخاذ میشود
تبصره : ۲

وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است حساب متمرکزی به نام سازمان حمایت مصرفکنندگان و تولیدکنندگان و گمرک ایران جهت تأمین وجوه پرداختی موضوع این ماده

افتتاح و در صورت ارائه پروانه صادراتی و یا فیش پرداخت سازمان مزبور با تأیید مؤسسات فوق‌الذکر نسبت به استرداد وجوه مذکور اقدام نماید

تبصره ۳:

در مورد مواد و کالاهای وارداتی مورد مصرف در ساخت کالاهای صادراتی، که به صورت قطعی از گمرک ترخیص شده باشد، وجوه پرداخت شده، بابت واردات قطعی پس از صدور محصول به مأخذ زمان صدور قابل استرداد میباشد

تبصره ۴:

در صورتی که کالاهای مورد مصرف در ساخت اقلام صادراتی، تولید داخلی بوده، ولی مواد آن از خارج وارد شده باشد وجوه پرداختی برای مواد مزبور قابل استرداد میباشد

تبصره ۵:

چنانچه کالایی تولید داخلی به سازمانها و اشخاصی که در رابطه با واردات کالای مشابه خارجی معافیت دارند، فروخته شود، وجوه پرداختی برای ورود کالاها و مواد، اجزاء و قطعات آن طبق مقررات این ماده به تولیدکننده قابل استرداد میباشد

تبصره ۶:

(منسوخه) ۱۲/۰۴/۱۳۸۷ کالاهای وارداتی که عیناً و بدون تغییر شکل صادر میگردد، مشمول تسهیلات ماده فوق‌الذکر میباشد

ماده ۱۵:

قانون صادرات و واردات در وزارتخانههای صمت و امور اقتصادی و دارائی موظفند، ضمن عنایت به حمایت از تولیدات داخلی بمنظور ساده کردن محاسبات مربوط به مبالغ دریافتی از کالاهای وارداتی از قبیل سود بازرگانی، عوارض گمرکی، مابه‌التفاوت سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، حق ثبت سفارش، حق انحصار، عوارض شهرداری، عوارض شهرداری محل (تعاون)، عوارض هلال احمر، عوارض آسفالت، عوارض هوایی، عوارض بندری، عوارض بهداری و غیره به استثنای مبالغی که به عنوان حقوق گمرکی، هزینه یا کارمزد دریافت میشود در مورد هر با مأخذ مناسب در مجموع تحت عنوان «سود بازرگانی» تعیین و جهت وصول به کدام از ردیفهای تعرفه گمرکی. گمرک جمهوری اسلامی ایران ابلاغ نمایند

ماده ۱۶:

چگونگی بررسی قیمت کالاهای وارداتی جهت ثبت سفارش در آئین نامه اجرایی که به تصویب هیأت وزیران میرسد، مشخص می شود

ماده: ۱۸

وضع و اخذ هر گونه عوارض از اقلام و کالاهای صادراتی به وسیله مقامات استانی و محلی ممنوع بوده و مرتکبین، به عنوان تخلف قانونی تحت پیگرد قرار می گیرند

ماده: ۱۹

دولت میتواند همه ساله وجوهی را تحت عنوان تشویق صادرات در بودجه سنواتی منظور و به صورت کمک سود تسهیلات پرداختی بنا به پیشنهاد وزارت بازرگانی و تصویب هیأت وزیران به صادر کنندگان پرداخت نماید

ماده: ۲۰

دولت مکلف است از ابتدای سال ۱۳۷۳ از وارد کنندگان بخشهای غیر دولتی که بصورت تجاری کالا وارد مینمایند، برابر یک درصد (۱%) از مجموع وجوه دریافتی بابت حقوق گمرکی و سود بازرگانی کلیه کالاهای وارداتی را علاوه بر حقوق گمرکی و سود بازرگانی مقرر بعنوان عوارض ویژه دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نماید همه ساله معادل صد درصد (۱۰۰%) مبالغی که از این بابت به حساب درآمد عمومی کشور واریز میگردد از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه هر سال پیش بینی میشود تا بر اساس آئین نامه اجرائی این قانون جهت تشویق و توسعه صادرات کالاهای غیر نفتی و همچنین راه اندازی صندوق تضمین صادرات، آموزش و تبلیغات بازرگانی به مصرف برسانند

ماده: ۲۴

وزارت بازرگانی مسوول حسن اجرای این قانون و آئین نامههای اجرایی آن میباشد

شرایط عمومی بیمه نامه اعتبار صادرات کالا

شرایط عمومی بیمه نامه اعتبار صادرات کالا و حداقل نرخ حق بیمه آن شورای عالی بیمه در اجرای بند ۵ ماده ۱۷ قانون تاسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری ، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۳/۱ شرایط عمومی بیمه نامه اعتبار صادرات کالا و حداقل نرخ حق بیمه آن را به شرح زیر تصویب نمود:

▪ شرایط عمومی بیمه نامه اعتبار صادرات کالا

الف – شرایط عمومی

فصل اول – کلیات

ماده ۱

اساس قرارداد این بیمه نامه بر اساس قانون بیمه مصوب اردیبهشت ماه سال ۱۳۱۶ و بر اساس پیشنهاد کتبی بیمه گذار تنظیم گردیده و هر گونه تغییری در آن به موجب الحاقیه های صادره خواهد بود.

آن قسمت از پیشنهاد کتبی بیمه گذار که مورد قبول بیمه گر واقع نگردیده و کتباً به بیمه گذار هم زمان با صدور بیمه نامه اعلام شده جزء تعهدات بیمه گر محسوب نمیگردد.

ماده ۲

تعاریف :

۱-۲- بیمه گر : بیمه گر شرکت بیمه ایست که مشخصات آن در این بیمه نامه قید گردیده و جبران خسارت احتمالی را طبق شرایط مقرر در این بیمه نامه بعهده میگیرد.

۲-۲- بیمه گذار : بیمه گذار شخص حقیقی یا حقوقی مذکور در این بیمه نامه است که بیمه را خریداری نموده و متعهد پرداخت حق بیمه آن میباشد.

۲-۳- ذینفع : هر شخص حقیقی یا حقوقی مذکور در این بیمه نامه است که در تمام یا قسمتی از موضوع بیمه نفع داشته باشد.

۲-۴- موضوع بیمه : تامین مطالبات بیمه گذار / ذینفع در رابطه با فروش کالای مذکور در بیمه نامه میباشد.

۲-۵- فرانشیز : مبلغ و یا درصد معینی از خسارت میباشد که تحمل آن بعهده بیمه گذار خواهد بود.

● شرایط عمومی بیمه نامه اعتبار صادرات کالا:

فصل دوم – شرایط

ماده ۳

اصل حسن نیت بیمه گذار مکلف است با رعایت دقت و صداقت در پاسخ به پرسشهای بیمه گر کلیه اطلاعات راجع به موضوع بیمه را در اختیار بیمه گر قرار دهد.

اگر بیمه گذار در پاسخ به پرسش های بیمه گر عمداً از اظهار مطلبی خودداری نماید و یا عمداً بر خلاف واقع اظهاری بنماید قرارداد بیمه باطل و بلا اثر خواهد بود

ولو این که مطالب کتمان شده و یا اظهارات خلاف واقع هیچ تاثیری در وقوع حادثه نداشته باشد.

در اینصورت نه فقط حق بیمه پرداختی بیمه گذار به وی مسترد نخواهد شد بلکه بیمه گر میتواند مانده حق بیمه را نیز مطالبه نماید.

ماده ۴

تعهدات بیمه گر بیمه گر متعهد است آن قسمت از خساراتی را که به علت عدم وصول مطالبات بیمه گذار از خریدار متوجه وی شده است جبران نماید مشروط بر این که ناشی از خطرات زیر بوده باشد.

۴-۱- ورشکستگی یا اعسار خریدار.

۴-۲- استتکاف خریدار از قبول کالای صادر شده مشروط بر اینکه کالای مذکور طبق پروفرما و یا استاندارد های مورد توافق صادر شده باشد.

۴-۳- خودداری خریدار از پرداخت برات در سررسید.

۴-۴- عدم پرداخت بهای کالا در سررسید مربوط.

۴-۵- تیره شدن یا قطع رابطه سیاسی با کشور خریدار بنحوی که صادر کننده موفق به دریافت مطالبات خود در سر رسید نشود.

۴-۶- اعمال سیاستهای اقتصادی و محدودیتهای وارداتی و یا ارزی در کشور خریدار که موجب عدم دریافت مطالبات بیمه گذار گردد.

۴-۷- سلب مالکیت از خریدار کالا بر اثر ملی شدن و یا مصادره اموال بنحوی که بیمه گذار موفق به دریافت مطالبات خود نشود.

۴-۸- خسارات ناشی از وقوع جنگ یا حالت جنگ و یا هرگونه عملیاتی که به جنگ شباهت دارد در کشور خریدار اعم از این که جنگ اعلام شده یا نشده باشد.

۴-۹- خسارات ناشی از اعتصاب، شورش و بلوا در کشور خریدار.

ماده ۵

حداکثر میزان تعهد بیمه گر حداکثر تعهد بیمه گر از مبلغ مذکور در بیمه نامه تجاوز نخواهد کرد.

ماده ۶

• زمان تحقق خسارت:

۶-۱- در مورد ورشکستگی و یا اعسار خریدار پس از احراز آن.

۶-۲- در مورد خودداری خریدار از پرداخت قیمت کالای حمل شده شش ماه پس از تاریخ سررسید پرداخت.

۳-۶- در مورد استنکاف غیر موجه خریدار از قبول کالای صادر شده يك ماه پس از تاریخی که با موافقت بیمه گر کالا مجدداً فروش رفته یا ترتیبی برای برگشت یا انتقال آن به محل دیگر داده شده باشد.

۴-۶- در موردی که خسارت وارده ناشی از ممانعت یا تاخیر در انتقال قیمت کالا از کشور خریدار بوده و موجبات آن از حیثه اختیار خریدار و بیمه گذار خارج باشد، سه ماه پس از تودیع قیمت کالای مزبور بصورت سپرده غیر قابل برگشت در یکی از بانکهای مورد قبول بیمه گر.

۴-۱-۶- چنانچه تودیع سپرده فوق الذکر به تشخیص بیمه گر بموجب قوانین و مقررات جاری در کشور خریدار امکان پذیر نباشد، چهار ماه پس از سررسید پرداخت.

۵-۶- در سایر موارد پس از انقضا چهار ماه از تاریخ تحقق خطری که موجب بروز خسارت شده است.

۶-۵-۱- علیرغم مهلت های مقرر در این ماده در موارد زیر زمان تحقق خسارت به ترتیبی که برای هر مورد مقرر شده است می باشد.

۶-۵-۱-۱- در صورتیکه خریدار خود را در عدم پرداخت قیمت کالا محق بداند و این امر مورد قبول بیمه گذار نباشد

و یا در هر مورد دیگری که حل اختلاف بین خریدار و بیمه گذار به دادگاه صلاحیت دار و یا سایر مراجع پیش بینی شده در قرار داد احاله شده باشد پس از صدور حکم قطعی به نفع بیمه گذار از مراجع مزبور.

۶-۵-۱-۲- در هر مورد که بموجب شرایط قرارداد فروش یا قانون کشور خریدار ترتیبات خاصی برای مطالبه خسارت و یا استیفای حقوق بیمه گذار پیش بینی شده باشد براساس ترتیبات مذکور.

ماده ۷

● محاسبه خسارت:

۷-۱- خسارت براساس مبلغ و شرایط قرارداد و نرخ تسعیر مقرر در شرایط خصوصی و تا میزان تعهد شرکت محاسبه و پس از کسر فرانشیز پرداخت خواهد گردید.

۷-۱-۱- هرگاه در قرارداد فروش شرط شده باشد که عدم پرداخت بخشی از قیمت کالا در سررسید مقرر موجب حال شدن بقیه طلب فروشنده میشود

چنین شرطی در زمان پرداخت خسارت نسبت به بیمه گر بی اثر است مگر اینکه شرط خلاف آن در بیمه نامه ذکر گردیده باشد.

۲-۷- مبالغ زیر نیز در محاسبه خسارات منظور و پرداخت میگردند.

۱-۲-۷- هزینه حمل مجدد کالا در صورتیکه کالای صادره بعلت استتکاف غیر موجه خریدار از قبول آن با موافقت بیمه گر به محل دیگری منتقل یا مرجوع گردد.

۲-۲-۷- مبلغی که خریدار خود را در عدم پرداخت آن محق دانسته در صورت صدور رای مراجع ذیصلاح مبنی بر محق نبودن خریدار.

۳-۲-۷- مخارجی که بیمه گذار برای جلوگیری از تحقق یا توسعه خسارت و یا وصول مطالبات خود می نماید بر فرض که منتج به نتیجه نشود بعهده بیمه گر خواهد بود.

هر گاه بین طرفین در موضوع لزوم مخارج مزبور یا تناسب آن با موضوع بیمه اختلافی ایجاد شود حل اختلاف طبق مقررات ماده ۲۰ این بیمه نامه خواهد بود.

• شرایط عمومی بیمه نامه اعتبار صادرات کالا:

ماده ۸

زمان پرداخت خسارت بیمه گر موظف است حداکثر ظرف ۱۵ روز پس از زمان تحقق خسارت و تعیین میزان آن نسبت به تصفیه آن در وجه بیمه گذار یا ذینفع اقدام نماید.

ماده ۹

• وظایف بیمه گذار:

۱-۹- مشخصات کامل قرارداد مربوط به این بیمه نامه را در اختیار بیمه گر قرار دهد.

۲-۹- کلیه اطلاعات خود را که ممکن است در ارزیابی خطر موثر باشد از جمله هرگونه اطلاعی که از سوابق بازرگانی خریدار دارد

بمنظور بررسی و ارزیابی دقیق خطر به آگاهی بیمه گر برساند و فرم پیشنهاد بیمه را با دقت تکمیل نماید.

۳-۹- هرگونه اسناد و مدارک و اطلاعات مربوط به قرارداد فروش را که مورد درخواست بیمه گر باشد به وی تسلیم دارد.

۴-۹- بیمه گذار موظف است کلیه تدابیر و اقدامات لازم و مناسب را برای محافظت کالای موضوع قرارداد و به منظور حفظ حقوق بیمه گر علیه بدهکاران و یا هر شخص دیگری، معمول داشته و در صورت درخواست بیمه گر در مهلت های قانونی اقدامات لازم حقوقی مانند واخواست و غیره را انجام دهد.

۵-۹- بدون اخذ موافقت کتبی بیمه گر تغییراتی در قرارداد نداده و یا سررسید پرداخت و یا مهلتی را تمدید ننماید.

موافقت و یا مصالحه و یا هر اقدام دیگری در رابطه با طلب مورد تضمین و یا وثایق و تامین های وابسته به آن بعمل نیاورد و یا بطور جزئی یا کلی از طلب یا وثایق و تامین های وابسته به آن صرفنظر نکند و یا آنرا بدیگری واگذار ننماید.

• مقررات صندوق تامین خسارت های بدنی:

۶-۹- چنانچه مشکلاتی در اجرای قرارداد فروش کالا به خریدار از قبیل تنظیم اسناد و تسلیم مدارك مربوط به حمل و یا تحویل کالا بروز کند حداکثر تا ۱۰ روز از تاریخ اطلاع مراتب را به آگاهی بیمه گر برساند.

۷-۹- حداکثر ظرف مدت ده روز از تاریخ اطلاع از هر واقعه ای که ممکن است باعث تشدید خطر مورد تعهد شود و بطور کلی هر واقعه ای که طلب مورد تعهد را تهدید کند باید بیمه گر را کتبا آگاه سازد.

۸-۹- در صورتیکه پس از انقضا یکماه از سررسید پرداخت نتواند قسطی را وصول کند نظر خود را در باره علت توانایی بدهکار در پرداخت اقساط

به بیمه گر اعلام داشته و چنانچه متعاقب چنین وضعیتی وجهی وصول کند بلافاصله بیمه گر را آگاه سازد.

۹-۹- دستوراتی را که بیمه گر بمنظور جلوگیری یا کاهش خسارت میدهد به اجرا در آورده و در صورتی که بیمه گر لازم بداند قرارداد را ادامه ندهد.

۱۰-۹- چنانچه در طول مدت حمل کالا بیمه گذار از بروز عوامل زیر در کشور خریدار مطلع شود بایستی بلافاصله از تحویل کالای در حال حمل جلوگیری کرده و حمل دیگری به آن کشور انجام ندهد مگر با موافقت کتبی بیمه گر.

۱-۱۰-۹- کشور خریدار ورود کالای موضوع قرارداد را ممنوع کرده باشد.

۲-۱۰-۹- کشور خریدار دستور توقیف کالا را داده باشد.

۳-۱۰-۹- هر رویداد دیگری در کشور خریدار که ممکن است منجر به تحقق خسارت گردد.

۱۱-۹- حق بیمه مقرر را به ترتیب پیش بینی شده در شرایط خصوصی پرداخت نماید.

۱۲-۹- حداکثر تا ۱۰ روز از تاریخ اطلاع از وقوع خسارت مراتب را با مدارك و اسناد مثبتی ای که نشان دهنده میزان خسارت مورد ادعاست در اختیار بیمه گر قرار دهد.

۹-۱۳- کلیه اقدامات مقتضی و ضروری یا هرگونه اقدامی که مورد درخواست بیمه گر باشد (از جمله اقدامات قانونی) را بمنظور وصول مطالبات از خریدار یا ضامن خریدار یا هر شخص دیگری که بتوان مطالبات را از وی وصول کرد به عمل آورد.

۹-۱۴- در صورتیکه متعاقب دریافت خسارت از بیمه گر وجهی از خریدار یا ضامن وی یا از محل دیگری بابت قراردادی که خسارت مربوط به آن است دریافت نموده باشد باید کل مبلغ دریافتی را به بیمه گر پرداخت کند.

۹-۱۵- بیمه گذار پس از تصفیه خسارت کلیه حقوق خود را اعم از عین و منافع (اصل و بهره) قانونی نسبت به قراردادی که خسارت مربوط به آن است تا میزان خسارت دریافتی به بیمه گر منتقل کرده و بیمه گر می تواند بهر نحو یکبارگی لازم بداند نسبت به استیفای حقوق خود اقدام نماید.

بنابر این بیمه گذار مکلف است:

۹-۱۵-۱- کلیه حقوق خود نسبت به قراردادی که خسارت مربوط به آن را دریافت میدارد همزمان و بصورت کتبی به بیمه گر واگذار نماید.

۹-۱۵-۲- کلیه اسناد مربوط به کالایی که بابت آن خسارت پرداخت شده است را به بیمه گر واگذار و منتقل نماید.

۹-۱۵-۳- کلیه وثایق یا تضمین های مربوط به قرارداد را تحویل بیمه گر دهد و یا به بیمه گر واگذار کند.

ماده ۱۰

فسخ و بطلان بیمه نامه چنانچه بیمه گذار یا نماینده او در موقع عقد قرارداد با قصد تقلب ارزش کالا را اضافه بر قیمت عادلانه اعلام کرده باشد عقد بیمه باطل و حق بیمه دریافتی قابل استرداد نیست.

۱۰-۱- هرگاه بیمه گذار عمداً از اظهار مطالبی خودداری کند یا عمداً اظهارات کاذبه بنماید و مطالب اظهار نشده یا اظهارات کاذبه طوری باشد که موضوع خطر را تغییر داده یا از اهمیت آن در نظر بیمه گر بکاهد عقد بیمه باطل خواهد بود حتی اگر مراتب مذکور تاثیری در وقوع حادثه نداشته باشد. در این صورت نه فقط وجوهی که بیمه گذار پرداخته است قابل استرداد نیست بلکه بیمه گر می تواند مانده حق بیمه را نیز مطالبه نماید.

۱۰-۲- اگر خودداری از اظهار مطالبی یا اظهارات خلاف واقع از روی عمد نباشد عقد بیمه باطل نمی‌شود، در این صورت هرگاه مطلب اظهار نشده یا اظهار خلاف واقع قبل از وقوع حادثه معلوم شود.

بیمه‌گر حق دارد یا اضافه حق بیمه را از بیمه‌گذار در صورت رضایت او دریافت داشته قرارداد را ابقا کند و یا قرارداد بیمه را فسخ کند.

در صورت فسخ، بیمه‌گر باید مراتب را به موجب اظهار نامه یا نامه سفارشی دو قبضه به بیمه‌گذار اطلاع دهد.

اثر فسخ ده روز پس از ابلاغ مراتب به بیمه‌گذار شروع می‌شود و بیمه‌گر باید اضافه حق بیمه دریافتی تا تاریخ فسخ را به بیمه‌گذار مسترد دارد.

در صورتی که مطلب اظهار نشده یا اظهار خلاف واقع بعد از وقوع حادثه معلوم شود خسارت به نسبت وجه بیمه پرداختی و وجهی که بایستی در صورت اظهار خطر بطور کامل و واقع پرداخت شده باشد تقلیل خواهد یافت.

ماده ۱۱

تغییر مالکیت در صورتیکه فروشنده یا خریدار در قرارداد تغییر یابد مراتب میبایستی در اسرع وقت به اطلاع بیمه‌گر برسد و در هر حال انتقال حقوق و تعهدات ناشی از قرارداد بیمه به انتقال‌گیرنده منوط به موافقت کتبی بیمه‌گر خواهد بود.

ماده ۱۲

تشدید خطر هرگاه بیمه‌گذار در نتیجه عمل خود خطری را که به مناسبت آن عقد بیمه منعقد شده است تشدید کند یا یکی از کیفیات یا وضعیت موضوع بیمه را بطوری تغییر دهد که اگر وضعیت مزبور قبل از قرارداد موجود بود بیمه‌گر حاضر برای انعقاد قرارداد با شرایط مذکور در قرارداد نمی‌گشت باید بیمه‌گر را بلافاصله از آن مطلع کند - اگر تشدید خطر در نتیجه عمل بیمه‌گذار نباشد مشارالیه باید مراتب را در ظرف ده روز از تاریخ اطلاع خود رسماً به بیمه‌گر اعلام کند.

در هر دو مورد مذکور فوق بیمه‌گر حق دارد اضافه حق بیمه را معین نموده به بیمه‌گذار پیشنهاد کند و در صورتی که بیمه‌گذار حاضر به قبول و پرداخت آن نشود قرارداد را فسخ کند و اگر تشدید خطر یا تغییر وضعیت موضوع بیمه در نتیجه عمل خود بیمه‌گذار باشد خسارات وارده را نیز از مجرای محاکم عمومی از او مطالبه کند.

در صورتی که بیمه‌گر پس از اطلاع از تشدید خطر به نحوی از انحاء رضایت به بقاء قرارداد داده باشد مثل آنکه اقساطی از وجه بیمه را پس از اطلاع از مراتب از بیمه‌گذار

قبول کرده یا خسارت بعد از وقوع حادثه به او پرداخته باشد دیگر نمی تواند به مراتب مذکور استناد کند.

وصول اقساط حق بیمه بعد از اطلاع از تشدید خطر یا پرداخت خسارت پس از وقوع حادثه دلیل بر رضایت بیمه گر به بقا قرارداد می باشد.

ماده ۱۳

اصل بیمه مضاعف اگر تمام یا قسمتی از خطرات تحت پوشش این بیمه نامه به موجب قرارداد دیگری و برای همان خطر و مدت نزد بیمه گر دیگری بیمه شده باشد بیمه گذار ملزم است مراتب را بدون تاخیر و با ذکر نام بیمه گر و مبلغ بیمه شده با اطلاع بیمه گر برساند.

در این صورت مسئولیت بیمه گر به تناسب مبلغی که خود بیمه کرده با مجموع مبالغ بیمه شده میباشد مگر آن که در شرایط خصوصی به نحو دیگری توافق شده باشد.

ماده ۱۴

آخرین نشانی کلیه مکاتبات بایستی با پست سفارشی به آخرین نشانی اعلام شده از سوی بیمه گر و بیمه گذار ارسال گردد.

فصل سوم - استثنائات و سایر مقررات

ماده ۱۵

استثنائات موارد زیر در تعهد بیمه گر نمی باشد:

۱-۱۵ - عدم اجرای قرارداد فروش و یا یکی از شرایط آن به وسیله بیمه گذار یا نمایندگان و یا شرکای وی مگر اینکه عدم اجرای آن بنا به تصمیم دولت و یا دستور بیمه گر باشد که در اینصورت نیز ، تعهد بیمه گر فقط بمیزان ارزش کالای صادره یا خدمات انجام شده می باشد.

۲-۱۵ - عدم انجام وظایفی که طبق مقررات صادرات و واردات ایران بعهد بیمه گذار محول بوده است.

۳-۱۵ - عمد بیمه گذار یا نمایندگان و یا کارگزاران وی که بطور مستقیم و یا غیر مستقیم موجب بروز خسارت شده باشند.

۴-۱۵ - خسارات ناشی از عدم دریافت مجوز ورود کالا و انتقال قیمت آن و رعایت سایر مقررات و تشریفات لازم.

۵-۱۵- قراردادي که طبق آن کالا بايد به کشوري غير از کشور خريدار صادر شود و يا قيمت کالا از کشوري غير از کشور خريدار دريافت شود مگر اينکه موافقت قبلي بيمه گر جلب شده باشد.

۶-۱۵- قراردادي که بموجب آن اجازه ورود کالا به کشور خريدار و يا دريافت قيمت آن مشروط به ورود کالاي ديگر از ساير کشورها شده باشد.

۷-۱۵- قراردادهايي که مدت پرداخت قيمت کالاي موضوع آن بيش از ۱۸۰ روز از تاريخ حمل کالا باشد مگر اينکه موافقت قبلي بيمه گر اخذ شده باشد.

۸-۱۵- خسارت وارد به کالاي فروخته شده در صورتيکه حين حمل خسارت ببيند يا از بين برود، بيمه گر تعهدي در جبران خسارت وارده به کالا و يا عدم پرداخت بهاي آن توسط خريدار نخواهد داشت.

۹-۱۵- قرارداد منعقد شده با خريداري که با بيمه گذار منافع مشترك داشته باشد مگر با موافقت کتبي بيمه گر.

۱۰-۱۵- نوسانات نرخ ارز مگر آنکه خلاف آن شرط شده باشد.

۱۱-۱۵- خسارات ناشي از عدم تطبيق کالاي ارسالي با سفارش خريدار.

۱۲-۱۵- خسارات ناشي از عيب ذاتي کالا

ماده ۱۶

اسقاط تعهد بيمه گر هرگونه اظهار و عمل خلاف از سوي بيمه گذار يا نمايندگان وي که به قصد گمراهي بيمه گر صورت گيرد و همچنين عدم انجام هر يك از تعهدات مقرر در اين بيمه نامه از طرف بيمه گذار موجب اسقاط تعهدات بيمه گر خواهد شد بدون اين که اين امر تاثيري در تعهدات بيمه گذار از جمله پرداخت حق بيمه مقرر داشته باشد.

ماده ۱۷

مهلت اقامه دعوي طرح هرگونه ادعاي خسارتي بعد از گذشت دو سال از زمان تحقق خسارت مسموع نخواهد بود.

ماده ۱۸

واگذاري حقوق بيمه گذار حق انتقال حقوق و منافع ناشي از بيمه نامه اي که بنام او صادر شده است را ندارد مگر با موافقت قبلي بيمه گر.

ماده ۱۹

اصل قائم مقامی کلیه حقوق بیمه گذار علیه اشخاص ثالث بلحاظ تقصیر یا مسئولیت اشخاص مذکور در ایجاد حادثه تا میزان خسارت پرداخت شده به بیمه گر منتقل میگردد.

ماده ۲۰

حل اختلاف در صورتیکه بین بیمه گر و بیمه گذار درباره این بیمه نامه اختلافی بروز کند که از طریق مسالمت آمیز و یا ارجاع امر به کارشناس واحد مرضی الطرفین فیصله نیابد حل اختلاف به هیاتی از کارشناسان که به ترتیب زیر تعیین میشوند ارجاع می شود.

۲۰-۱- هر یک از طرفین یک نفر کارشناس تعیین و کتباً به طرف دیگر معرفی می کند کارشناسان مزبور

کارشناس دیگری را بعنوان سرکارشناس تعیین خواهند کرد.

۲۰-۲- رای هیات کارشناسی با اکثریت آرا معتبر و لازم الاجرا است و قبل از صدور رای کارشناسی هیچ دعوی در خصوص بیمه نامه در مراجع قضایی قابل طرح نمی باشد.

۲۰-۳- در صورتیکه هر یک از طرفین در مدت سی روز خود را تعیین ننماید و یا داوران در انتخاب سرداور

به توافق نرسند طرفین حق مراجعه به مقامات ذیصلاح را خواهند داشت.

۲۰-۴- هر یک از طرفین پرداخت حق الزحمه کارشناس اختصاصی خود و نیمی از حق الزحمه سرکارشناس را بعهده دارد.

ب - تعرفه

ماده ۱- حداقل نرخ بیمه اعتبار صادرات کالا به شرح جدول زیر تعیین میگردد:

	۱)	۲)	۳)
	گشایش اعتبار اسنادی	واگذاری اسناد در مقابل	واگذاری اسناد در مقابل
گروه ۱	L/C	پرداخت D/P	تضمین D/A

۱	۰/۲%	۰/۵%	۱%
۲	۰/۵%	۱%	۲%
۳	۱%	۲%	۴%
۴	۲%	۳/۵%	۷%

الف - نرخهای ستون يك در مواردی است که یکی از بانکهای معتبر کشور خریدار پرداخت را پس از حمل کالا و دریافت اسناد لازم تضمین نموده باشد.

تبصره ۱- در صورتیکه بانک مرکزی کشور خریدار پرداخت مبلغ اعتبار اسنادی (L/C) را تضمین نماید ۲۵ درصد کاهش نرخ منظور خواهد شد.

تبصره ۲- در صورتیکه اعتبار اسنادی (L/C) مدت دار باشد برای هر ماه ۵ درصد اضافه نرخ منظور خواهد شد.

ب - نرخهای ستون دو در مواردی است که یکی از بانکهای معتبر کشور خریدار در مقابل دریافت قیمت کالا، اسناد را به خریدار واگذار نموده و وجه دریافتی را برای فروشنده حواله نماید.

ج - نرخهای ستون سه در مواردی است که یکی از بانکهای معتبر کشور خریدار به نیابت فروشنده در مقابل دریافت برات و یا تضمین مذکور در قرارداد فروش اسناد را به خریدار تحویل نماید.

تبصره : در صورتیکه پرداخت مدت دار توافق شده باشد بازا هر ماه ۱۰ درصد اضافه نرخ منظور خواهد گردید.

د- نرخ های ذکر شده در جدول فوق الذکر با در نظر گرفتن حداقل ده درصد فرانشیز برای خطرات غیر سیاسی و ۱۵ درصد برای خطرات سیاسی می باشد.

ماده ۲

-نرخهای مذکور در این تعرفه مشروط بر آن است که کالا تا زمان واگذاری اسناد توسط بانک به خریدار درید و اختیار فروشنده باشد.

ماده ۳

در صورتیکه قرارداد فروش خارج از انواع ذکر شده در جدول فوق منعقد گردد بیمه گر میتواند پس از اخذ موافقت بیمه مرکزی ایران در خصوص نرخ و شرایط آن به صدور بیمه نامه اقدام نماید.

ماده ۴

طبقه بندی کشورها بر حسب خطرات موضوع بیمه صادرات کالا بشرح گروههای چهارگانه زیر تعیین میگردد:

گروه يك استرالیا ، اتریش ، بلژیک ، کانادا، دانمارك ، فنلاند، فرانسه ، آلمان ، جمهوری ایرلند، ژاپن، لیختن اشتاین ، لوگزامبورگ ، هلند ، نیوزیلند ، نروژ ، سنگاپور، سوئد ، سوئیس ، انگلستان و واتیکان.

گروه دو ایتالیا، باهاماس ، برمودا، بوتان ، بوتسوانا ، بروئی ، بورکینو فاسو، جمهوری کامرون ، چاد ، جمهوری کنگو، جمهوری چک ، جمهوری اسلواکی ، گوام ، هنگ کنگ ، اندونزی ، کویت ، لسوتو، ماداگاسکار، مالزی ، مالت ، موریس ،

مغولستان ، میانمار ، جمهوری نیجر، پاناما، منطقه کانال پاناما، لهستان ، پرتغال ، پورتوریکو ، قطر ، سیشل ، اسپانیا، تایوان ، تایلد ،

جمهوری توگو ، ترینیداد و توباگو ، امارات متحده عربی ، جمهوری روسیه ، ایسلند ، کره جنوبی ، بحرین ، چین ، و عربستان سعودی.

گروه سه الجزایر ، بنگلادش ، باربادوس ، بنین ، بولیوی ، برزیل ، بلغارستان ، جمهوری افریقای مرکزی ، جمهوری دومینیک ، اکوادور، جیبونی ، قبرس ، گابون ، گامبیا، گواتمالا، جامائیکا، کره شمالی، لیبی ، جزایر مالدیو، مالی ، نپال ، عمان ، سورینام ، تونس ، ترکیه ، زیمبابوه ، هندوستان و مجارستان.

گروه چهارم

سایر کشورها.

L/C = Letter of Credit

D/P=Document Against Paymen

D/A= Document Against Acceptance

ج – مؤسسات بیمه می توانند در موارد خاص با موافقت بیمه مرکزی ایران ، به موجب شرایط خصوصی حدود تعهدات خود را تغییر داده و یا نرخ دیگری را مورد عمل قرار دهند.

د - مؤسسات بیمه می توانند پس از اخذ موافقت بیمه مرکزی ایران در خصوص شرایط و نرخ نسبت به صدور بیمه نامه صادرات خدمات اقدام نمایند.

ب - تعرفه

ماده ۱- در مواردی که خریدار یا ضامن، بانک مرکزی یا وزارت دارایی کشور خریدار باشد حداقل نرخ بیمه اعتبار صادرات کالا با رعایت دوره اعتبار مجاز انواع کالاها موضوع ماده ۷ این آیین نامه و حداقل یک ماه به شرح جدول زیر تعیین و محاسبه می گردد:

گروه ریسک کشور	نرخ به درصد
۱	$۰/۳ + (\text{دوره اعتبار}) \times ۰/۰۱$
۲	$۰/۵ + (\text{دوره اعتبار}) \times ۰/۰۱$
۳	$۰/۷ + (\text{دوره اعتبار}) \times ۰/۰۲$
۴	$۰/۹ + (\text{دوره اعتبار}) \times ۰/۰۳$
۵	$۱/۳ + (\text{دوره اعتبار}) \times ۰/۰۴$
۶	$۱/۷ + (\text{دوره اعتبار}) \times ۰/۰۵۷۵$
۷	$۲/۱ + (\text{دوره اعتبار}) \times ۰/۰۸$

تبصره ۱- منظور از دوره اعتبار، فاصله زمانی تاریخ حمل و تاریخ سررسید پرداخت به ازای هر ماه می باشد.

تبصره ۲- در صورتی که دوره اعتبار بیش از ۲۳ ماه باشد به ازای هر ماه مازاد ۱۰ درصد اضافه نرخ منظور خواهد گردید.

تبصره ۳- در مواردی که کالا طی چند مرحله حمل گردد، دوره اعتبار بر اساس میانگین مدت دوره اعتبار در هر مرحله حمل محاسبه و تعیین خواهد شد.

تبصره ۴- در مواردی که بهای کالا به صورت قسطی پرداخت گردد، حق بیمه هر قسط جداگانه محاسبه خواهد شد.

ماده ۲- در صورتی که سایر دستگاههای دولتی به عنوان خریدار یا ضامن، متعهد پرداخت شوند، ۵ درصد اضافه نرخ منظور خواهد شد.

ماده ۳- در صورتی که خریدار خصوصی با تضمین یک بانک، متعهد پرداخت شود (نظیر اعتبار اسنادی L/C، ضمانت نامه بانکی، برات تضمین شده توسط بانک و یا سایر مواردی که یک بانک متعهد پرداخت می شود)، ۱۰ درصد اضافه نرخ منظور خواهد شد.

ماده ۴- در صورتی که خریدار خصوصی بدون تضمین بانکی، متعهد پرداخت شود (نظیر ابزار پرداخت حساب باز، وصولیهای ساده و فاقد تضمین بانکی)، ۶۰ درصد اضافه نرخ منظور خواهد شد.

ماده ۵- نرخ های مذکور در جدول ذیل ماده یک با لحاظ حداقل ۱۰ درصد فرانشیز برای خطرات سیاسی و ۱۵ درصد برای خطرات غیر سیاسی می باشد.

ماده ۶- طبقه بندی کشورها بر حسب خطرات موضوع بیمه صادرات کالا بر اساس طبقه بندی متداول مراجع صالحه بین المللی و به شرح جدول پیوست تعیین می گردد.

بیمه مرکزی ایران می تواند با توجه به تغییر شرایط سیاسی و اقتصادی بین المللی طبقه بندی جدید کشورها را در صورت لزوم اعلام نماید.

ماده ۷- دوره اعتبار مجاز بر حسب نوع کالا به شرح زیر تعیین می شود.

ردیف	انواع کالا	طول دوره اعتبار مجاز
۱	مواد خام	۶ ماه
۲	کالاهای مصرفی	۶ ماه
۳	کالاهای مصرفی بادوام	۲ سال
۴	کالاهای واسطه ای	۲ سال
۵	کالاهای شبه سرمایه ای	۴ سال

۵ سال یا بیشتر	کالاهای سرمایه‌ای	۶
۵ سال یا بیشتر	ماشین‌آلات کامل	۷